

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2021

Deelrapport stadsnatuur

Stadspeiling 2021

deelrapport

stadsnatuur

Zoetermeer, 4 april 2022

Gemeente Zoetermeer
Afdeling Juridische Aangelegenheden & Bestuursondersteuning (JABO)
Onderzoek & Statistiek
Kaspar Bams

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Onderzoeksverantwoording	5
1.1. Inleiding	5
1.2. Steekproef en respons	5
1.3. Rapportage	5
2. Uitkomsten	7
2.1. Ervaren en waarderen van stadsnatuur	7
2.2. Biodiversiteit	10
2.3. Genieten van de natuur in coronatijd	13
Bijlage 1: Bevolking, steekproef en respons	15
Bijlage 2: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	17
Bijlage 3: Vragenlijst	19
Bijlage 4: Rechte tellingen	21
Bijlage 5: Toelichtingen	23

Samenvatting

Op verzoek van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling zijn in de Stadspeiling 2021 vragen gesteld over het onderwerp stadsnatuur in Zoetermeer. De respons op dit onderdeel was 24%. Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten.

Ervaren en waarderen van stadsnatuur

Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan. In 2021 ervoer 87% van de respondenten stadsnatuur in de eigen buurt. Dat is een groter aandeel dan in 2020 (81%). Tussen de buurten zijn grote verschillen te zien. In 2021 werd in Oosterheem-Zuidwest het vaakst (95%) en in het Stadscentrum het minst vaak (74%) stadsnatuur ervaren. Stadsnatuur wordt vooral ervaren in de parken en natuurgebieden rondom de stad.

Van de respondenten waardeert 91% de stadsnatuur in hun buurt. In 2020 was dat aandeel even groot. Stadsnatuur wordt vooral gewaardeerd omdat het ontspanning geeft en de stad mooier maakt. De kleine groep respondenten die stadsnatuur niet waardeert, benoemt overlast en rommeligheid van het openbaar groen.

Biodiversiteit

Van de respondenten kent 86% het begrip biodiversiteit. In 2017 was dat 79%. Ongeveer negen van de tien respondenten vinden het (zeer) belangrijk dat de gemeente zich sterk maakt voor de biodiversiteit in de stad. 84% van de respondenten wil zelf een bijdrage leveren aan de biodiversiteit, door de omgeving van het huis zo groen mogelijk in te richten.

Genieten van de natuur

Van de respondenten is 46% sinds de coronamaatregelen vaker naar buiten gegaan om van de natuur te genieten. Dit geldt vooral voor jongere mensen. 12% is na het begin van corona juist minder vaak de natuur ingegaan. Dit geldt vooral voor oudere mensen.

1 ■ Onderzoeksverantwoording

1.1. Inleiding

In september en oktober 2021 is in Zoetermeer de Stadspeiling gehouden. In de Stadspeiling worden over verschillende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Stadsnatuur was een van de onderwerpen. Opdrachtgever is de afdeling Stedelijke Ontwikkeling.

1.2. Steekproef en respons

Voor de 18-plussers zijn drie niet overlappende gestratificeerde¹ steekproeven van 4.000 inwoners getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer. Deze personen waren op 1 september 2021 woonachtig in Zoetermeer en op die datum 18 jaar of ouder. Verder geldt dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een verpleeghuis, gevangenis of gezinsvervangend tehuis. Deze personen hebben per brief een uitnodiging gekregen om een vragenlijst in te vullen. Dat kon schriftelijk of digitaal. Tweemaal is een herinneringsbrief verstuurd. Van de 4.000 benaderde personen hebben er 976 de vragen over stadsnatuur ingevuld. De respons bedraagt daarmee 24%.

1.3. Rapportage

In de voorliggende rapportage worden de uitkomsten gepresenteerd. In bijlage 1 staat uitleg over de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage 2 staat een overzicht van de verdeling van de bevolking, steekproef en respons naar leeftijd en geslacht. Bijlage 3 bevat de vragen zoals gesteld in de enquête. In bijlage 4 en 5 zijn respectievelijk de resultaten in tabelvorm en toelichtingen bij de vragen opgenomen.

¹ Gestratificeerd komt erop neer dat de steekproeven zodanig getrokken zijn, zodat dat de respons een betere afspiegeling geeft van de leeftijdsverdeling in Zoetermeer.

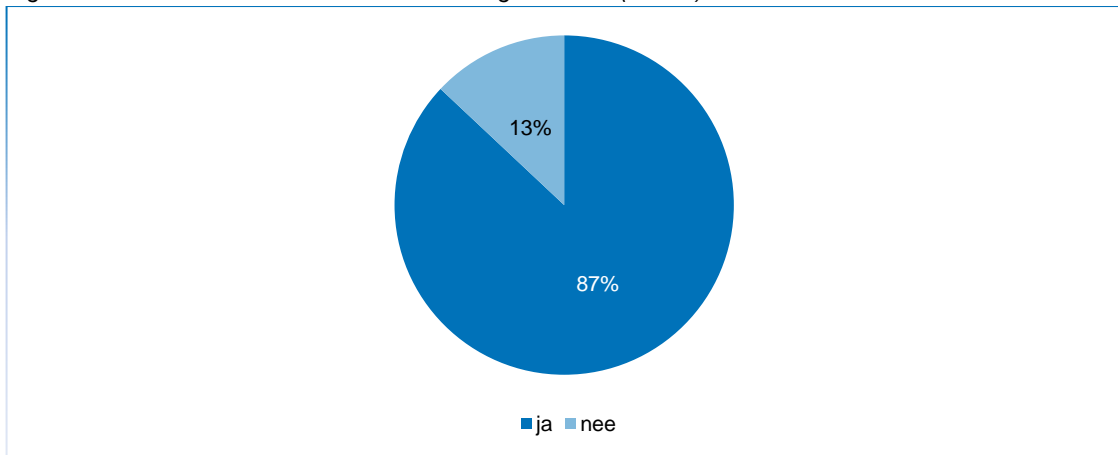
2. Uitkomsten

2.1. Ervaren en waarden van stadsnatuur

Ervaren

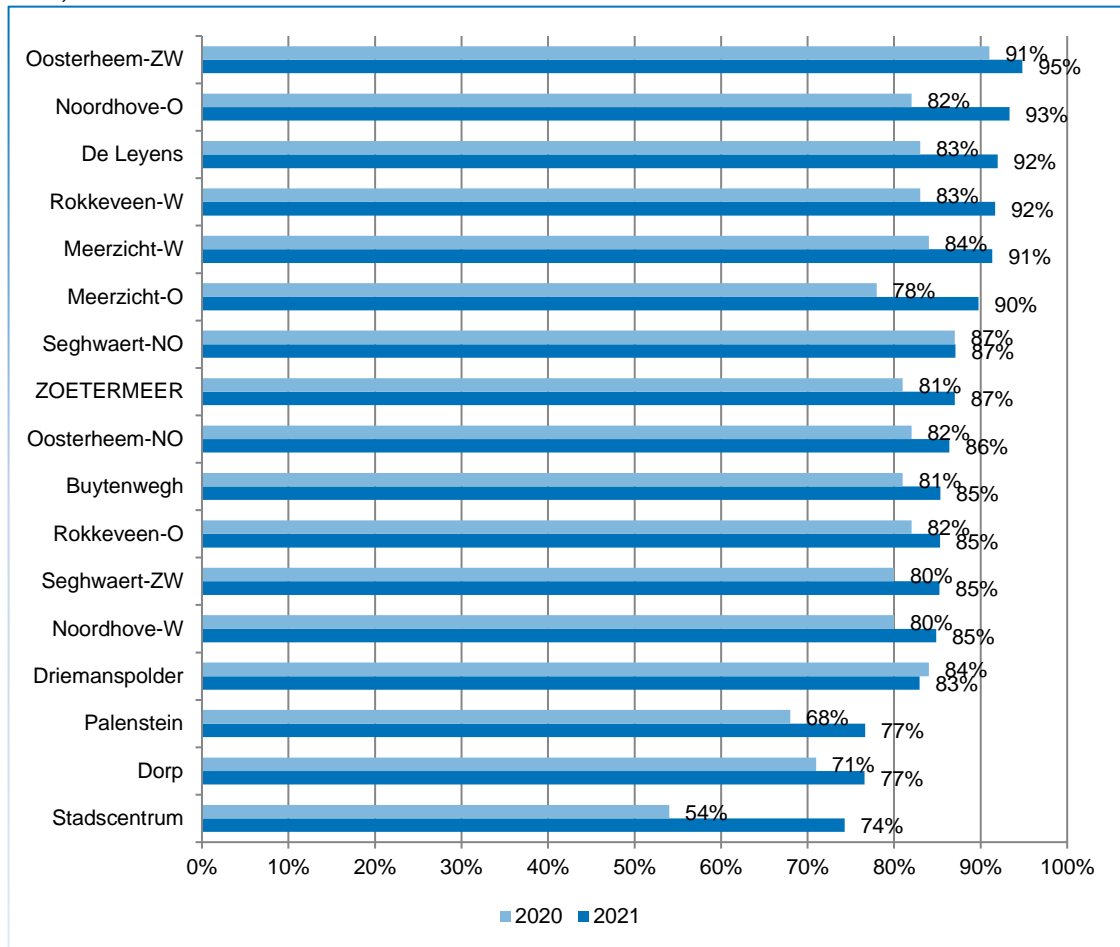
Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan. Deze planten en dieren maken gebruik van de mogelijkheden die de stad biedt, zoals parken, groenstroken, tuinen, gazons, muren, daken en watergangen, als ook puinstortplaatsen, braakliggende terreinen en composthopen. Volgens deze definitie ervaart 87% van de respondenten stadsnatuur in de eigen buurt en 13% ervaart dat niet (figuur 2.1).

Figuur 2.1 Ervaart u deze stadsnatuur in uw eigen buurt? (n=975)

De uitsplitsing naar buurt laat zien dat in 2021 respondenten uit Oosterheem-Zuidwest het vaakst (95%) en respondenten uit het Stadscentrum het minst vaak (74%) stadsnatuur ervaren. Ten opzichte van 2019 is in 12 van de 16 buurten een stijging te zien. De toename is vooral opvallend in het Stadscentrum (+20 procentpunten), Meerzicht-Oost (+12 procentpunten) en Noordhove Oost (+11 procentpunten). In geen enkele buurt is (echt) sprake van een afname (figuur 2.2).

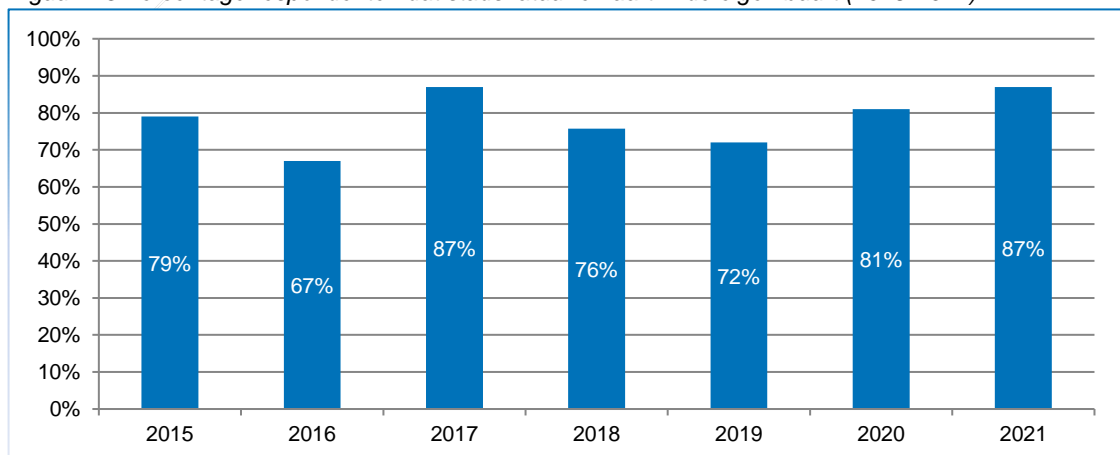
Figuur 2.2 Percentage respondentent dat stadsnatuur ervaart in de eigen buurt, naar buurt (2020 en 2021)

Dorp (2020: n=42, 2021: n=36); Stadscentrum (2020: n=28, 2021: n=26); Palenstein (2020: n=28, 2021: n=23); Driemanspolder (2020: n=59, 2021: n=34); Meerzicht-W. (2020: n=85, 2021: n=74); Meerzicht-O. (2020: n=50, 2021: n=35); Buytenwegh (2020: n=87, 2021: n=64); De Leyens (2020: n=97, 2021: n=80); Seghwaert-ZW. (2020: n=84, 2021: n=52); Seghwaert-NO. (2020: n=68, 2021: n=54); Noordhove-W. (2020: n=25, 2021: n=28); Noordhove-O. (2020: n=55, 2021: n=28); Rokkeveen-W. (2020: n=75, 2021: n=55); Rokkeveen-O. (2020: n=111, 2021: n=87); Oosterheem-ZW. (2020: n=57, 2021: n=55); Oosterheem-NO. (2020: n=135, 2021: n=108); Zoetermeer (2020: n=1.119, 2021: n=975).

Ook in voorgaande peilingen is deze vraag gesteld. Het aandeel respondentent dat in 2021 stadsnatuur ervaart, is groter dan in de drie voorgaande jaren (figuur 2.3).

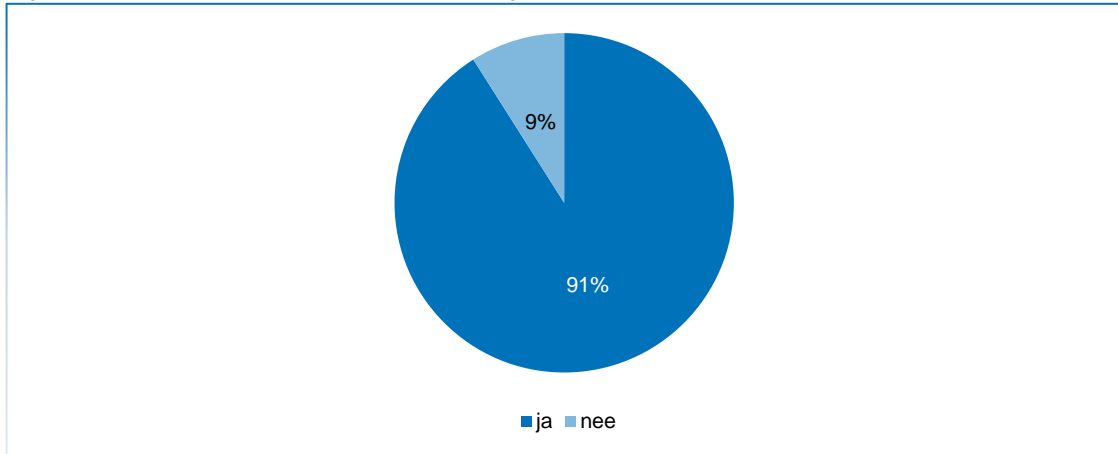
Figuur 2.3 Percentage respondentent dat stadsnatuur ervaart in de eigen buurt (2015-2021)

Waarderen

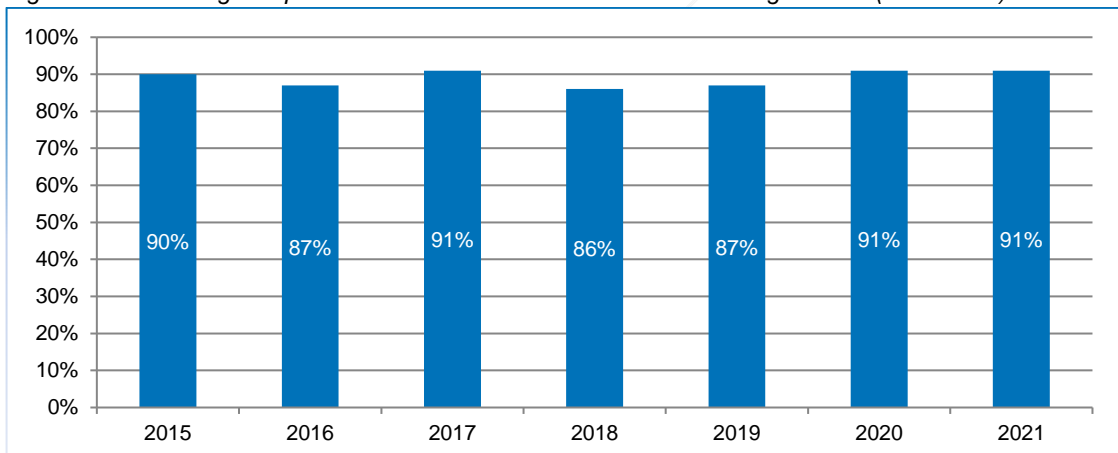
De respondenten is ook gevraagd of ze de stadsnatuur in de eigen buurt waarderen. Een ruime meerderheid (91%) beantwoorde deze vraag met ja (figuur 2.4).

Figuur 2.4 Waardeert u de stadsnatuur in uw eigen buurt? (n=966)

In voorgaande metingen was het aandeel dat stadsnatuur waardeert ongeveer gelijk (figuur 2.5).

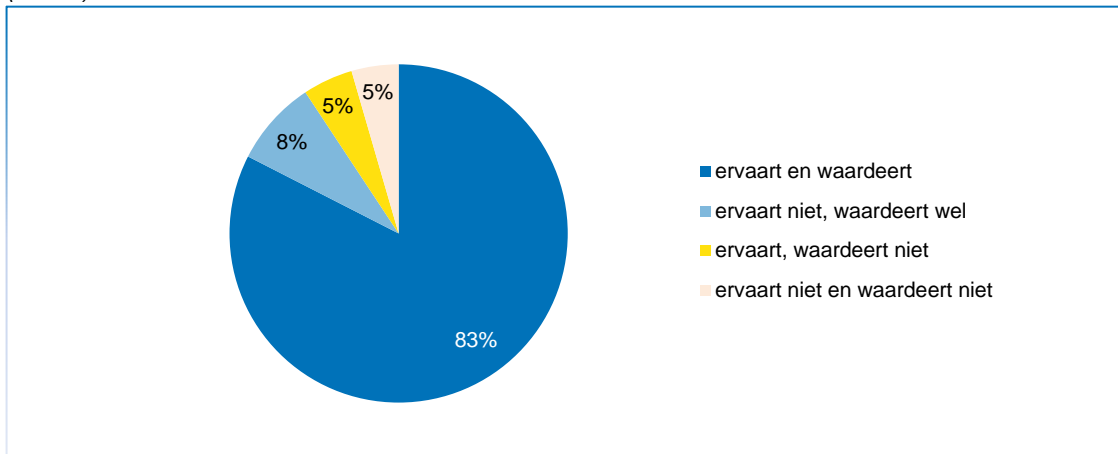
Figuur 2.5 Percentage respondenten dat stadsnatuur waardeert in de eigen buurt (2015-2021)

Ervaren en waarderen

De meeste respondenten die stadsnatuur in de eigen buurt ervaren, waarderen dat ook (83%). Een klein deel (5%) ervaart stadsnatuur in de eigen buurt, maar waardeert dat niet (figuur 2.6).

Figuur 2.6 Percentage respondentent dat wel/niet stadsnatuur ervaart/waardeert in de eigen buurt (n=966)

Toelichtingen

De respondenten konden hun antwoorden toelichten. Uit de antwoorden blijkt dat respondenten vooral stadsnatuur ervaren in de parken en de natuurgebieden rondom Zoetermeer. Zij waarderen de stadsnatuur omdat het zorgt voor rust, ontspanning en een gezonde leefomgeving. Ook wordt stadsnatuur gezien als een waarde op zichzelf. De respondenten die stadsnatuur niet waarderen, zijn in twee groepen in te delen. Een deel heeft liever geen stadsnatuur, bijvoorbeeld omdat het ongedierte aantrekt of zorgt voor hooikoorts en geluidsoverlast ('herrie' van vogels en hangjongeren). De andere groep waardeert natuur wel, maar vindt dat het groen in Zoetermeer slecht wordt onderhouden, waardoor het rommelig en vies oogt of zien veel betegelde tuinen in hun buurt (bijlage 5).

2.2.

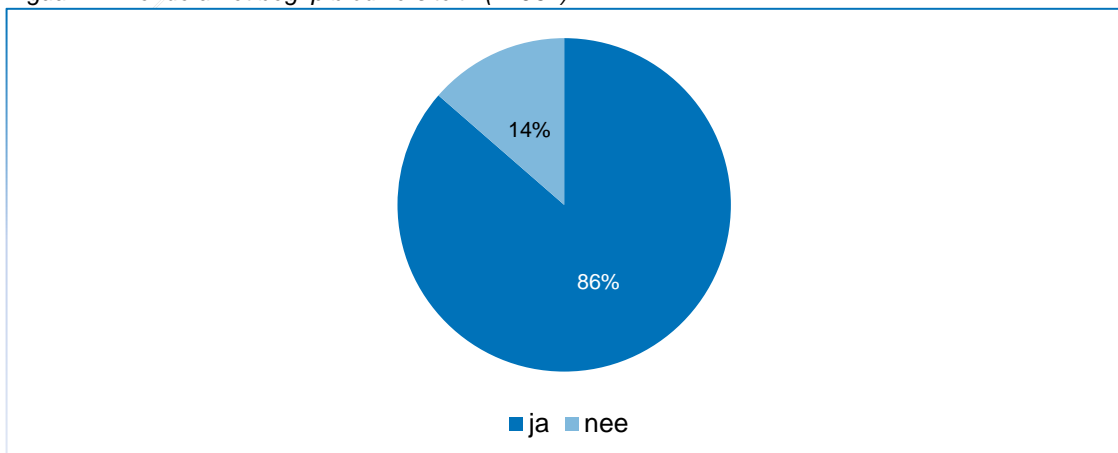
Biodiversiteit

Het tweede gedeelte van de vragenset ging over biodiversiteit. Het begrip biodiversiteit is als volgt ingeleid: "Voor een gezonde woonomgeving is het van belang dat er voldoende verschillende planten en dieren leven. Verschillende planten en dieren zorgen voor het vasthouden en zuiveren van water, het leveren van zuurstof, het tegengaan van (insecten)plagen, plantenziektes etc. De gemeente doet er veel aan om ervoor te zorgen dat er voldoende verschillende planten en dieren (biodiversiteit) in onze woonomgeving leven".

Bekendheid met begrip biodiversiteit

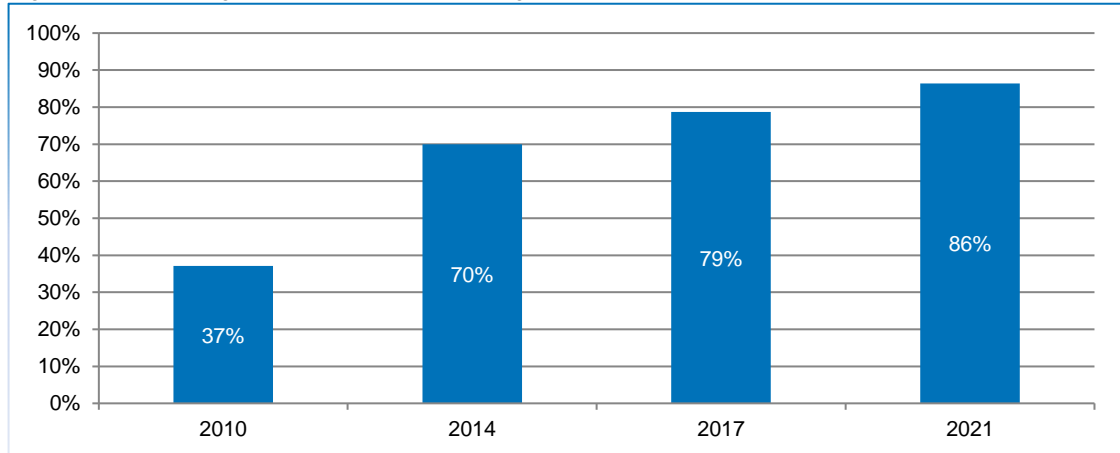
Van de respondenten kent 86% het begrip biodiversiteit al (figuur 2.7).

Figuur 2.7 Kende u het begrip biodiversiteit? (n=964)

In de peilingen 2010, 2014 en 2017 is ook de bekendheid met het begrip biodiversiteit onderzocht. Als de uitkomsten naast elkaar worden gezet, wordt duidelijk dat steeds meer mensen weten wat met biodiversiteit wordt bedoeld (figuur 2.8).

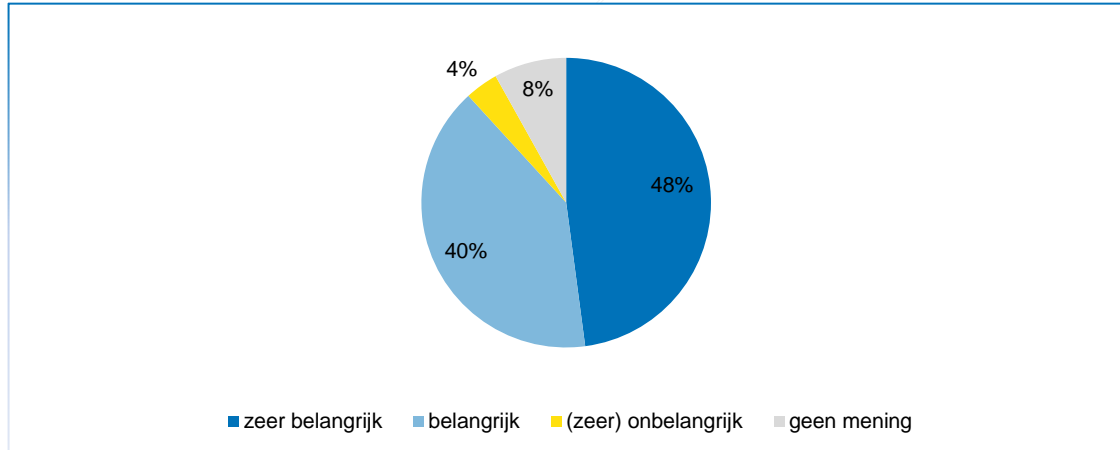
Figuur 2.8 Percentage respondenten dat het begrip biodiversiteit kent (2010, 2014, 2017 en 2021)

Belang van biodiversiteit

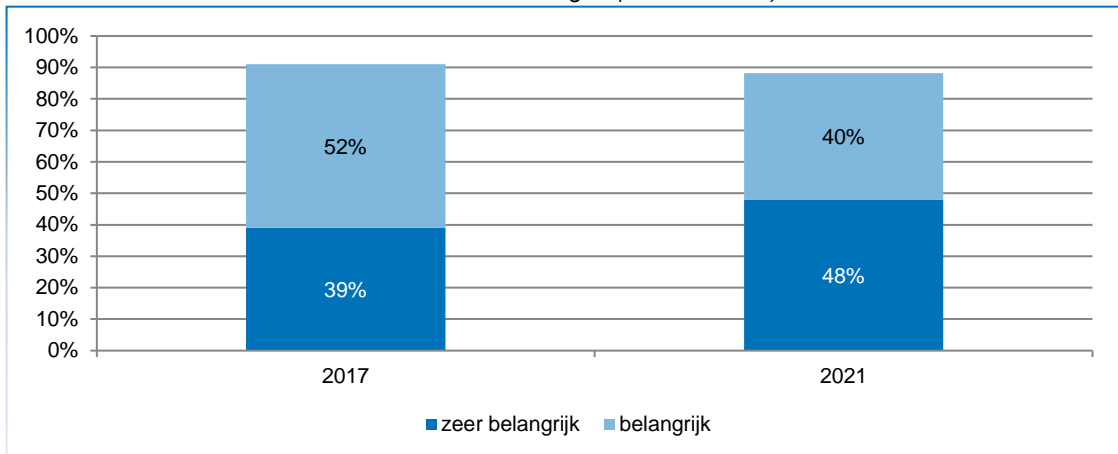
De respondenten konden ook aangeven hoe belangrijk zij het vinden dat de gemeente Zoetermeer voor biodiversiteit zorgt. Bijna negen van de tien respondenten (88%) vinden het (zeer) belangrijk dat de gemeente zich daar sterk voor maakt (figuur 2.9).

Figuur 2.9 Kunt u aangeven hoe belangrijk u het vindt dat de gemeente Zoetermeer er veel aan doet om voor voldoende biodiversiteit te zorgen? (n=968)

Ten opzichte van 2017 is het percentage respondenten, dat het zeer belangrijk vindt dat de gemeente Zoetermeer er veel aan doet om voor voldoende biodiversiteit te zorgen, toegenomen met negen procentpunten (figuur 2.10).

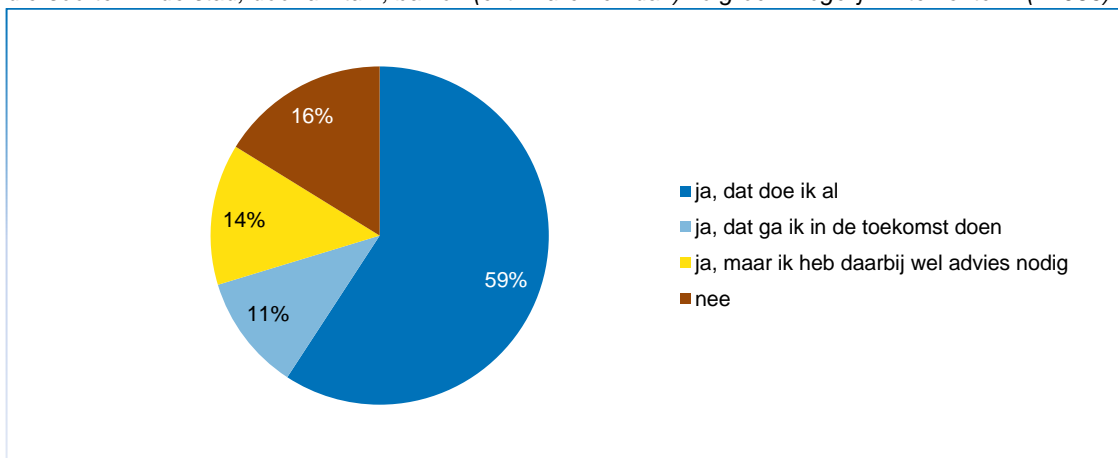
Figuur 2.10 Percentage respondentent dat het (zeer) belangrijk vindt dat de gemeente Zoetermeer er veel aan doet om voor voldoende biodiversiteit te zorgen (2017 en 2021)

Bereidheid om biodiversiteit te vergroten

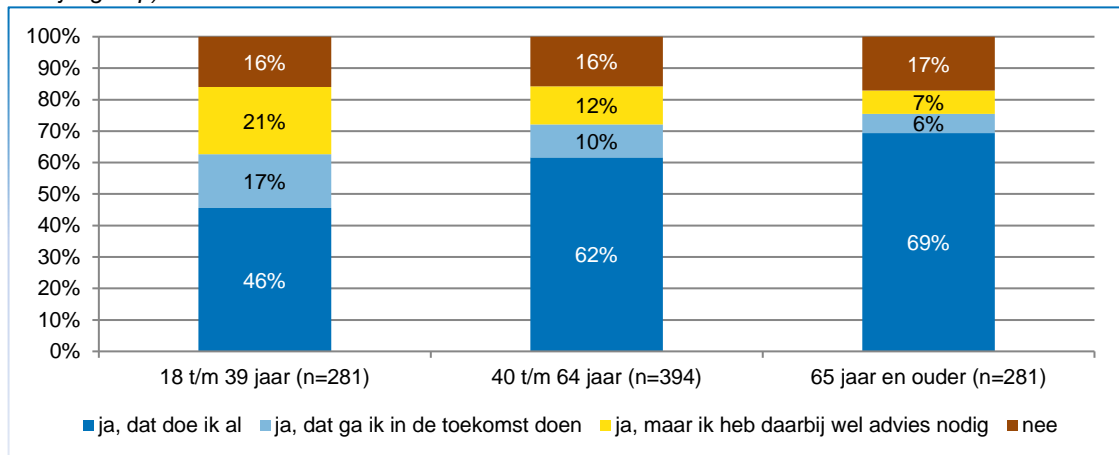
De hulp van burgers is belangrijk voor het in standhouden van de biodiversiteit. Aan de respondenten is gevraagd of zij bereid zijn een bijdrage te leveren aan de diversiteit van in het wild levende planten- en diersoorten in de stad, door tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten. Bijna zes van de tien (59%) geven aan dit al te doen. Verder is 11% van de respondenten van plan om een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit en is 15% daar eveneens toe bereid maar heeft daarbij advies nodig (figuur 2.11).

Figuur 2.11 Bent u bereid een bijdrage te leveren aan de diversiteit van in het wild levende planten- en diersoorten in de stad, door uw tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten? (n=956)

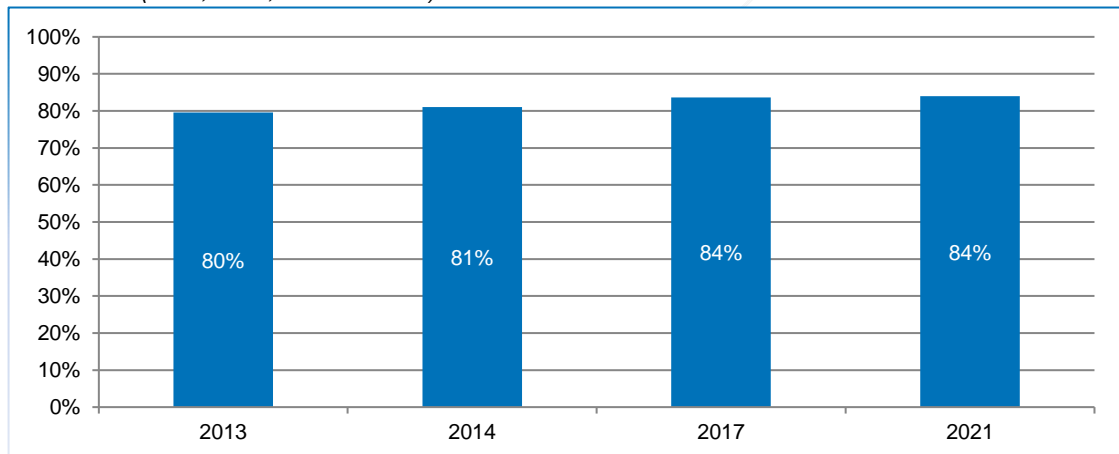
Bij uitsplitsing van de antwoorden naar leeftijdsgroep komt naar voren dat respondenten van 18 t/m 39 jaar relatief vaak (21%) advies nodig hebben om de omgeving van het huis zo groen mogelijk in te richten (figuur 2.12).

Figuur 2.12 Bent u bereid een bijdrage te leveren aan de diversiteit van in het wild levende planten- en diersoorten in de stad, door uw tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten? (naar leeftijdsgroep)

Het percentage respondenten dat bereid is een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit in de stad is gelijk aan dat van de meting in 2017 (figuur 2.13)

Figuur 2.13 Percentage respondenten dat bereid is een bijdrage te leveren aan de diversiteit van in het wild levende planten- en diersoorten in de stad, door tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten (2013, 2014, 2017 en 2021)

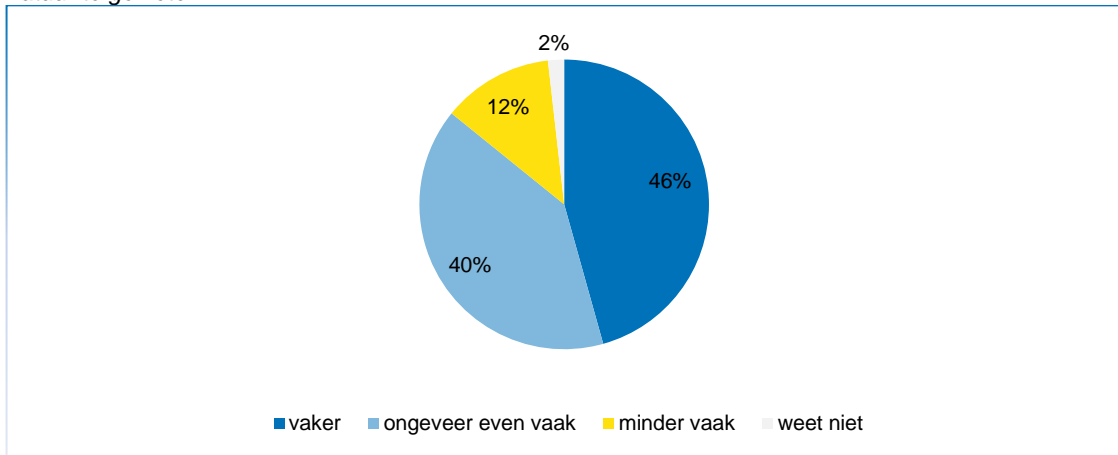

In bijlage 5 (vraag 10) staat aangegeven waarom respondenten geen bijdrage willen of kunnen geven. Met name tijdgebrek en ruimtetekort worden als reden aangevoerd.

2.3. Genieten van de natuur in coronatijd

In de peiling 2021 is ook aan de respondenten gevraagd of zij sinds de coronamaatregelen vaker of minder vaak naar buiten zijn gegaan om van de natuur te genieten. Het grootste deel (46%) antwoordt dat vaker te zijn gaan doen. Een ander deel (12%) is sinds corona juist minder vaak de natuur ingegaan (figuur 2.14).

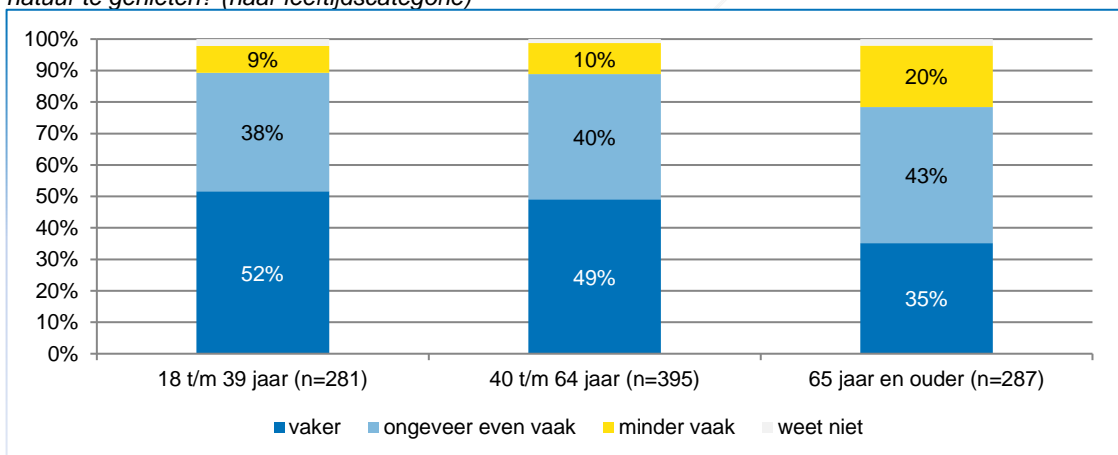
Figuur 2.14 Bent u sinds de coronamaatregelen vaker of minder vaak naar buiten gegaan om van de natuur te genieten?

Naar leeftijd

Of vanwege de coronamaatregelen vaker of minder vaak naar buiten is gegaan om van de natuur te genieten, hangt sterk samen met leeftijd. Van de 18-39-jarigen (52%) en 40-64 jarigen (49%) heeft ongeveer de helft vaker buiten van de natuur genoten tegenover 35% van de 65-plussers. 65-plussers zijn juist minder vaak naar buiten gegaan (figuur 2.15).

Figuur 2.15 Bent u sinds de coronamaatregelen vaker of minder vaak naar buiten gegaan om van de natuur te genieten? (naar leeftijdscategorie)

Bijlage 1: Bevolking, steekproef en respons

In de onderstaande tabel worden de Zoetermeerse bevolking (per 1 januari 2021), de steekproef (per 1 september 2021) en de respons van dit deelonderzoek vergeleken aan de hand van de kenmerken geslacht en leeftijd.

geslacht en leeftijd	bevolking	steekproef	respons
man 18-29 jaar	8,8%	13,5%	5,1%
vrouw 18-29 jaar	8,4%	13,0%	7,0%
anders 18-29 jaar	-	-	0,3%
man 30-39 jaar	7,8%	10,8%	6,9%
vrouw 30-39 jaar	8,3%	12,1%	8,8%
anders 30-39 jaar	-	-	1,0%
man 40-49 jaar	7,4%	7,8%	7,5%
vrouw 40-49 jaar	8,0%	8,6%	8,9%
anders 40-49 jaar	-	-	0,3%
man 50-64 jaar	12,7%	9,1%	11,0%
vrouw 50-64 jaar	13,9%	10,0%	12,6%
anders 50-64 jaar	-	-	0,6%
man 65 jaar en ouder	11,6%	6,9%	13,6%
vrouw 65 jaar en ouder	13,2%	8,2%	16,2%
anders 65 jaar en ouder	-	-	-
totaal	100,0%	100,0%	100,0%
aantal	99.856	4.000	943*

* 33 van de 976 respondenten hebben hun geslacht niet opgegeven.

Bijlage 2: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op 976 respondenten uit de Stadspeiling 2021 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp stadsnatuur. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen. Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid de uitkomst uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen). Het is mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages in de respons weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zou worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,5	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
976	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0

Voorbeeld: Stel dat van alle 976 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,3 en 32,7%.

Bijlage 3: Vragenlijst

Vragen uit de Stadspeiling 2021 over het onderwerp stadsnatuur

48. Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan. Deze planten en dieren maken gebruik van de mogelijkheden die de stad biedt, zoals parken, groenstroken, tuinen, gazons, muren, daken en watergangen, alsook puinstortplaatsen, braakliggende terreinen en composthopen. Ook bij-vriendelijk beheerde bermen vallen hieronder.

Ervaart u deze stadsnatuur in uw eigen buurt?

1. ja
 2. nee

49. **Waardeert u de stadsnatuur in uw eigen buurt?**

1. ja
 2. nee

50. **Eventuele toelichting op bovenstaande twee vragen:**

Geef bijvoorbeeld aan waar u stadsnatuur ervaart, en waarom u stadsnatuur wel / niet waardeert.

51. Voor een gezonde woonomgeving is het van belang dat er voldoende verschillende planten en dieren leven. Verschillende planten en dieren zorgen voor het vasthouden en zuiveren van water, het leveren van zuurstof, het tegengaan van (insecten)plagen, plantenziektes etc. De gemeente doet er veel aan om ervoor te zorgen dat er voldoende verschillende planten en dieren (biodiversiteit) in onze woonomgeving leven.

Kende u het begrip biodiversiteit?

1. ja
 2. nee

52. **Kunt u aangeven hoe belangrijk u het vindt dat de gemeente Zoetermeer er veel aan doet om voor voldoende biodiversiteit te zorgen?**

1. zeer belangrijk
 2. belangrijk
 3. onbelangrijk
 4. zeer onbelangrijk
 5. geen mening

53. De hulp van burgers is essentieel voor het in standhouden van de biodiversiteit. Zij kunnen helpen door bijvoorbeeld groen rond, op en aan de woning te planten en nestgelegenheid te creëren.

Bent u bereid een bijdrage te leveren aan de diversiteit van in het wild levende planten- en diersoorten in de stad, door uw tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten?

1. ja, dat doe ik al
2. ja, dat ga ik in de toekomst doen
3. ja, maar ik heb daarbij wel advies nodig
4. nee, want:

54. **Bent u sinds de coronamaatregelen vaker of minder vaak naar buiten gegaan om van de natuur te genieten?**

1. vaker
2. ongeveer even vaak
3. minder vaak
4. weet niet

Bijlage 4: Rechte tellingen

48. *Ervaart u deze stadsnatuur in uw eigen buurt?*

	aantal	percentage
ja	848	87,0
nee	127	13,0
subtotaal	975	100,0
vraag niet beantwoord	1	
totaal	976	

49. *Waardeert u de stadsnatuur in uw eigen buurt?*

	aantal	percentage
ja	877	90,8
nee	89	9,2
subtotaal	966	100,0
vraag niet beantwoord	10	
totaal	976	

51. *Kende u het begrip biodiversiteit?*

	aantal	percentage
ja	833	86,4
nee	131	13,6
subtotaal	964	100,0
vraag niet beantwoord	12	
totaal	976	

52. *Kunt u aangeven hoe belangrijk u het vindt dat de gemeente Zoetermeer er veel aan doet om voor voldoende biodiversiteit te zorgen?*

	aantal	percentage
zeer belangrijk	464	47,9
belangrijk	390	40,3
onbelangrijk	30	3,1
zeer onbelangrijk	6	0,6
geen mening	78	8,1
subtotaal	968	100,0
vraag niet beantwoord	8	
totaal	976	

53. *Bent u bereid een bijdrage te leveren aan de diversiteit van in het wild levende planten- en diersoorten in de stad, door uw tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten?*

	aantal	percentage
ja, dat doe ik al	566	59,2
ja, dat ga ik in de toekomst doen	106	11,1
ja, maar ik heb daarbij wel advies nodig	129	13,5
nee	155	16,2
subtotaal	956	100,0
vraag niet beantwoord	20	
totaal	976	

54. *Bent u sinds de coronamaatregelen vaker of minder vaak naar buiten gegaan om van de natuur te genieten?*

	aantal	percentage
vaker	440	45,7
ongeveer even vaak	387	40,2
minder vaak	119	12,4
weet niet	17	1,8
subtotaal	963	100,0
vraag niet beantwoord	13	
totaal	440	

Bijlage 5: Toelichtingen

Toelichtingen bij vragen over ervaren en waarderen stadsnatuur.

Ervaart stadsnatuur

- Achter mijn huis is een parkje met speelplek. Ik woon vlakbij een groot park. Alleen wordt daar nu gebouwd en vervaagt het steeds meer als stadsnatuur.
- Als er maar groen is.
- Balijbos.
- Belangrijk dat de leefomgeving groen bevat ook voor beesten o.a. vogels.
- Ben zeer betrokken bij natuur, bv Balij, N3MP, groenzoom.
- Benthuizerplas en Noordhovense plas zijn grote toevoeging in mijn woonplezier.
- Bentwoud + park bij SnowWorld.
- Bentwoud en Heempark ga ik vaak heen.
- Bentwoud, Noord Aa, Benthuizerplas.
- Bentwoud, Noord Aa.
- Bezoek aan parken/bossen (Balijbos), wandeling in de buurt. Het groene karakter van Oosterheem wordt zeer gewaardeerd.
- Bij het Aldo Van Eyckpark. Bij ons voor de deur.
- Bij het Hoekstra Park, Bentwoud, Balijbos.
- Bij het wandelen in de verschillende parken is het steeds genieten! Ingezaaide wilde bloemen (met bankje om te rusten). Bij nieuw gebouw meteen struiken, bomen en later bloeiende bloemperken! Zeer verzorgd!
- Bij-vriendelijk vind ik heel belangrijk en ik weet dat de gemeente minder maait om de bermen bij-vriendelijk te houden. Maar voor hooikoortspatiënten is dat een drama! Graag een betere balans. Verder: hoe meer natuur, hoe meer groen, zo spontaan mogelijk, hoe beter.
- Binnenpark.
- Blauwalg in de Noord Aa daardoor maanden niet kunnen zwemmen.
- Bloem/plant bakken op de Noord Aa.
- Bloemen in de bermen zijn erg aantrekkelijk.
- Buitenweg, fijn om rond te lopen met de hond.
- Buurtgroen, gazon (al wordt dat meer als uitlaatplek gebruikt), bosjes, bloemen in de berm. Ben er blij mee dat niet alles meer wordt weggemaaid.
- Buytenpark, dit is een prachtig park in Zoetermeer waar je tot rust kunt komen en een mooie fietstocht kunt maken.
- Buytenpark, Westerpark, Nieuwe Driemanspolder.
- Dan vind ik de Noord Aa het geweldigst. Dat moet ook zo blijven. Ik ben daar ook vrij williger bij de Zeilvereniging. En doe er alles aan het mooi te maken. Wat er door de jaren versloft is.
- Dat in mijn straat de zijkant van de straat afvoergoot nooit schoongemaakt wordt voor oversteekplaats! Hier moet zeker wat schoongemaakt worden!
- Dat is goed voor je leefomgeving.
- De bermen worden pas laat gemaaid.
- De bermen zouden iets meer bijgehouden kunnen worden, met name in het voorjaar als er veel pollen uit de bermen komen. Dit is voor hooikoortspatiënten belastend.
- De ganzen bij ons in de buurt, buurttuinen en het plassengebied.
- De groenvoorziening wordt redelijk goed bijgehouden.
- De hoeveelheid natuur in de stad is een van de grootste verkooppunten van Zoetermeer.
- De parken, brede bermen vol bloemen. Hoe meer groen, hoe beter.
- De Perentuin in Seghwaert mooi initiatief geweest.
- De stad vinden wij fietsvriendelijk en je kan altijd naar een bestemming fietsen door mooie parken en natuur. Dit waarderen wij heel erg. Toen wij zes jaar geleden uit Nieuwkoop (ook

mooi) naar Zoetermeer verhuisden hadden onze kennissen toen geen goede indruk over de stad. Wij denken daar heel anders over en vinden Zoetermeer eigenlijk een groot dorp en ook heel fijn om in te wonen.

- De stadsnatuurbramen groeien spontaan mijn achtertuin in. Dit kan ik echt niet waarderen.
- Dicht bij het Westerpark!
- Dobbe.
- Door corona onverwachte stukjes ontdekt tijdens het wandelen.
- Draagt bij aan de biodiversiteit en dat is een belangrijk onderdeel voor een gezonde natuur.
- Een groene omgeving geeft rust en draagt bij aan een aangename beleving van de omgeving als het erg warm is en geeft beschutting en leefomgeving aan allerlei zoogdieren, vogels en insecten. Draagt dus bij aan de broodnodige biodiversiteit.
- Een groene omgeving geeft rust en maakt dat het ook niet zo extreem warm is.
- Een groot park vijf minuten lopen daar kom je tussen Zoetermeer en Den Haag tot rust
- Egels in de buurt.
- Eis groene daken bij platte daken, geeft rijke natuur dichtbij.
- Elke meter natuur is essentieel. Maximaliseren is nodig.
- Er is veel te weinig onderhoud en alles verwilderd en overal blijft onkruid woekeren, ook tussen/op de bestrating.
- Er mag meer stadsnatuur komen; meer groen. In woonwijken is voetganger (langzaam vervoer) hoofdgebruiker, auto is te gast. Nu is dat in Zoetermeer vaak andersom.
- Er mag minder straatwerk aanwezig zijn en ook dit vergroenen. Meer groen is nog beter.
- Er mag nog meer natuur.
- Er mag wel vaker gesnoeid worden, is soms gevaarlijk.
- Er worden veel te veel bomen gekapt, die hebben we zo nodig!
- Er wordt niet naar omgekeken. Onkruid/vuil/ongedierte.
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen Dorp en andere wijken. Noordhove lijkt af en toe wel een oerwoud langs de sloten en de trottoirs zijn vreselijk ongelijk en verzakt.
- Er wordt te weinig en te laat gemaaid. Gevaarlijke situaties voor verkeer.
- Erg leuk dat er egels door mijn tuin liepen.
- Fijn dat er veel bloemen in de berm groeien voor vlinders, bijen etc.
- Floriadegebied.
- Floriadepark en Balijbos.
- Gelukkig is er veel groen in Zoetermeer. Ik kom namelijk zelf uit Den Haag.
- Gelukkig veel groenvoorzieningen in de wijk Rokkeveen. Hopelijk blijft het zo en wordt het niet volgebouwd met appartementen en woningen.
- Gemeente mag het wel wat beter bijhouden. Seghwaert vaak hoog gras.
- Gemeentelijk groen.
- Geniet van de natuur omgeving rondom de Balije.
- Genieten van natuur.
- Goed onderhoud van buurten.
- Goed voor de afwatering.
- Groen en bebouwing wisselen elkaar af.
- Groen met wilde bloemen, vlinders, vogels zie je steeds meer. Heel leuk.
- Groen/gazons/borders tussen de flats.
- Groene buurt is positief.
- Groenstrook voor de deur is poepbak voor honden!
- Heb adoptiegroen, er staat een bijenhotel in, via de gemeente versterkt.
- Heel veel gelegenheden om van de natuur te genieten (mooie planten bv. Balijbos, Bentwoud).
- Heel Zoetermeer heeft veel groen, dat is fijn.

- Heempark, erg fijn voor mijn kind dat hij veel in de natuur is.
- Heerlijk dat er op loopafstand parken zijn. Het wijkgroen mag veel meer!
- Heerlijk om te wandelen.
- Heerlijk, de natuur wat meer haar gang laten gaan.
- Het Balijbos is bij mij om de hoek, en ten tijde van corona, heb ik regelmatig een wandeling gemaakt. Hierdoor waardeer ik de natuur wel.
- Het Bentwoud is een heerlijke plek.
- Het Bentwoud, maar ook dat er minder gemaaid wordt om vlinders en bijen te lokken.
- Het Binnenpark is een excellent voorbeeld. Hoewel daar het onderhoud (met enorme machines) net echt natuurvriendelijk is.
- Het Buytenpark met heuvels (wild) en goede paden ervaar ik als goede wandelrecreatiegebied voor zover.
- Het gebied rond het Noord Aa en de Benthuizer- en Noordhoveplas. Ik waardeer de stadsnatuur om te wandelen en te fietsen.
- Het geeft rust.
- Het gras bij de Meerzichtlaan / Voorweg kruising is vaak lang en dan kan je niets zien.
- Het Hoekstrapark is heel dichtbij en makkelijk om even in te gaan wandelen tijdens een lunchpauze.
- Het insectenhotel.
- Het is alleen jammer dat elk parkje een losloopgebied is voor honden die op je springen en je kleren vies maken. En als je bang bent voor honden is het onmogelijk om ooit naar een parkje of stukje groen te gaan.
- Het is een armoedig gezicht, schandalig dat het totaal niet onderhouden wordt.
- Het is elke dag genieten, als ik naar buiten kijk en kom. Ik bof om in Noordhove te wonen.
- Het is heel goed om beschermde bomen te planten, maar als het overlast geeft mogen ze van mij weg.
- Het is mooi maar het moet wel onderhouden worden!
- Het is nog wel erg monotoon op veel plekken in Oosterheem. Ik zie wel dat het beter wordt. Maar er valt nog veel te behalen.
- Het maakt de stad zoveel aantrekkelijker.
- Het mag wel beter bijgehouden worden.
- Het park langs het Heemkanaal.
- Het park waar ik op uitkijk en grenst aan de tuin zeer belangrijk voor de mens. Groen en ruimtelijk inzicht geeft rust en belangrijk voor de gezondheid van de mens.
- Het Prinses Arianepark vind ik een fijne plek om even te wandelen, maar het is ook een plek met veel hangjeugd, vooral 's avonds.
- Het riet aan de Florasingel wordt vrij laat in het jaar heel kort gemaaid, dan komen de ratten richting mijn huis. Ze hebben al eens in mijn kruipruimte gezeten. Is iets minder. Vrij veel eksters in de buurt met nesten in de bomen op straat. Zijn inmiddels in 30 jaar behoorlijk hoog, zie daardoor minder kleine vogels in mijn tuin.
- Het vele groen vind ik belangrijk, ook de biodiversiteit en mogelijkheid voor fauna en flora vind ik belangrijk. Groene buurten, groene tuinen en groene weelderige bermen langs de weg voor de natuur vind ik belangrijk. Niet te snel maaien graag!
- Het Westerpark, dit is de rede dat wij in Meerzicht wouden wonen in onze ogen de enige echt groene wijk.
- Het ziet er prima uit.
- Hoe meer hoe beter.
- Hoekstrapark, Balij en het onderhouden van de groenvoorziening in de wijk.
- Hoekstrapark, bomen en groenstroken i/d stad, prima tegen uitstoot CO2.
- Hoekstrapark, Floriadepark, heerlijk om te wandelen.
- Hoevenbos.

- Hoewel ik de stadsnatuur waardeer zijn m.n. De ecologisch beheerde "bij-vriendelijke" bermen een aanfluiting. Het idee is goed de uitvoering slecht. Ze leiden tot slecht maaiwerk, veel onkruid op de trottoirs en kleine perkjes, veel onkruid langs schuren en randen van wegen etc. Hier is het beleid niet goed uitgewerkt of het ecologisch beheerplan niet gedetailleerd genoeg.
- Hoge bermen zijn mooi, maar let wel op dat op kruispunten gevaarlijke situaties kunnen ontstaan door te hoge begroeiing.
- Hoort erbij.
- Ik ben blij met het Balijbos en het Westerpark omdat dit goede plekken zijn om met de hond te lopen. Verder is het fijn om groen te zien in de stad omdat dit ervoor zorgt dat je niet alleen huizen en winkels ziet. Het breekt het meer op. Alleen de industriële stukken van de stad zijn niet mooi om naar te kijken, maar zijn waarschijnlijk wel nodig/handig om te hebben?
- Ik ben dol op de natuur en het groen. Het maakt me blij en het geeft me even de rust midden in de drukke stad. Ik heb ADHD, dus de natuur geeft me de rust weer terug zodat ik verder kan met alles. Heerlijk!
- Ik ben gek op natuur in mijn wijk Oosterheem, maar parkeerplaatsen voor auto's is ook belangrijk. In mijn wijk is dat een probleem, i.p.v. meer parkeerplaatsen op de openbare weg ten koste van het groen moet er naar gekeken worden dat ieder bewoner die meer dan 1 auto heeft 2 auto's op hun erf moeten kunnen parkeren, nu hebben ze het garagepad bebouwd zodat de auto's op straat geparkeerd worden, vervolg dat er een stille "oorlog" is ontstaan van verdedigen plekje voor de deur. Visites krijgen soms papiertjes geplakt of ze de auto niet ergens anders kunnen parkeren. De gemeente hoeft alleen maar door de wijk te lopen en te kijken waar er mogelijkheden zijn en waar men niet meer tot de garage gereden kan worden en die meer dan één auto hebben.
- Ik ben voor 100% groen, echter als er twaalf meter hoge boom voor je huis staat en dit mijn zonne-energie belemmert, vind ik dit kwalijk van de gemeente er zijn ook lagere bomen om neer te kunnen zetten.
- Ik ben voor alle mooie bloeiende bermen. Het grote nadeel is echter dat er sinds drie jaar nu ook heel veel onkruid tussen de stoeptegels en straat groeit. Dit wordt alleen maar erger.
- Ik ben woonachtig in Seghwaert. Alhoewel ik natuur ontzettend belangrijk vind, ervaar ik veel hinder van de bomen.
- Ik ervaar dat rond mijn eigen woonsituatie en zie dat ook in andere wijken waar ik kom. Ik maak daar ook wel eens gebruik van door iets te plukken of een kruid te gebruiken.
- Ik ervaar de natuur in eigen tuin en bijv. Het Balijbos. Ik vind het heel jammer dat voor "het nieuwe dorp" een mooi stukje stadsnatuur moest verdwijnen.
- Ik ervaar de stadsnatuur in Oosterheem. En ik waardeer erg dat er op vele plekken groen te zien is en dat je er doorheen kunt wandelen en/of fietsen. Bijvoorbeeld langs het Heemkanaal, maar ook de Wadi.
- Ik geniet dagelijks van het wonen aan de Wijdse Weide en vlak bij Noord Aa. Ook de groenvoorzieningen door de wijk stemmen mij zeer tevreden.
- Ik heb sindsdien meer last van hooikoorts. Ik weet niet of het hiermee verband houdt.
- Ik hou van Bentwoud.
- Ik hou van natuur alleen de elzenbomen in onze straat geven veel overlast.
- Ik hou van wandelen, fietsen, kanoën. Dat doe ik in en om Zoetermeer. Ik ben dagelijks buiten in het groen.
- Ik hou heel veel van de natuur en wat erbij hoort. Onderhoud en beplanting in Zoetermeer is uiterst waardeloos. Te veel onkruid op plekken waar het hinderlijk is. Beplanting die niet wordt bijgehouden. En het kappen van bomen en er niks voor terugzetten. De uitstraling van Zoetermeer is alleen door de groenvoorziening al uiterst slecht.
- Ik houd wel van spontaan groen. Al kan het snel rommelig lijken. Ik vind het vooral gezellig.
- Ik kan genieten van allerlei bloemen, insecten, vogels etc. Tijdens wandelingen met de hond.

- Ik kom zeer regelmatig in deze gebieden en ervaar dit als zeer positief.
- Ik loop ieder dag in het mooie Westerpark.
- Ik merk dat veel natuur verdwijnt. Veel bomenkap door de gemeente helaas. Ik merk ook dat er veel minder bijen zijn dan vijf jaar geleden.
- Ik vind dat Zoetermeer de juiste hoeveelheid stadsnatuur heeft.
- Ik waardeer de natuur, maar vind dat de gemeente beter en vaker onderhoud moet plegen.
- Ik waardeer de wildgroei en het onderhoud vooral in de wijk Oosterheem.
- Ik waardeer het groen dat er is, maar vind het onderhoud te wensen overgelaten. Ook denk ik dat er weinig gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die het groen biedt; parken zijn altijd leeg en verlaten. Waarom worden er geen activiteiten georganiseerd of is er geen terras, speeltuin om er samen van te genieten?
- Ik waardeer het groen, alleen "Onderhoudsniveau C" (=2x per jaar platmaaien) is geen onderhoud. En helaas bestaat het groen voornamelijk uit snelgroeiers. Er is geen aandacht voor de lange termijn; bijv. Voor de oude populieren (tot 70 jaar oud) is niet tijdig vervanging aangeplant wat resulteert in kale plekken.
- Ik waardeer het niet op plekken waar het een gevaarlijk situatie creëert. Zoals zichtbelemmering voor voetgangers en automobilisten. Of dat de bladeren te veel overlast bezorgen en niet niks aan doen wilt doen. Tip: stel de bewoners op de hoogte of het een goed of slecht idee is met jullie plannen in de wijk.
- Ik waardeer het stadspark dichtbij mijn huis. Wat ik absoluut niet waardeer is dat de gemeente niets doet tegen de hondenbazen die van de middenberm van Javalaan als uitlaatstrook gebruik maken. De mooie middenberm waar ik graag uit mijn keuken naar kijk is altijd bezaaid met smerige hondenpoep. Hier moet verandering in komen, in mijn optiek.
- Ik waardeer het zeer om er te lopen of te fietsen en dan ervan te genieten.
- Ik waardeer het, echter is het op sommige plekken (langs wegen) gevaarlijk, gezien het een dode hoek creëert.
- Ik wandel graag langs de Noord Aa en geniet van de natuur daar.
- Ik woon aan het Hoekstrapark en waardeer dat zeer.
- Ik woon aan het windpark de Wijdse Weide en heb meerdere keren gemeld dat het onderhoud met name het maaibeleid met het jaar verslechterd, sommige stukken worden nog maar 1 à 2 keer per jaar gemaaid de brandnetels staan meer dan een meter hoog. Het is verschrikkelijk om te zien dat het mooie parkje zo wordt verwaarloosd door de gemeente. Op het gedeelte waar de hond los mag lopen staan de grasaren en het onkruid tot meer dan een meter hoog. Het is gewoon gevaarlijk om je hond daar uit te laten i.v.m. De grasaren die in de bek en oren van je hond terecht komen en daar ontstekingen veroorzaken zodat je naar de dierenarts moet.
- Ik woon aan Westerpark, prachtig stuk groen!
- Ik woon bij een mooi park, voor ons huis en op vele plekken wordt weinig gemaaid. Er zou voor mij nog wel meer diverser mogen zoals compost en puinhopen.
- Ik woon bij het Westerpark.
- Ik woon dicht bij het Balijbos en Westerpark. Daar laat ik mijn hond uit en loop ik hard. Deze groene gedeeltes maakt het voor mij en mijn hond het een stuk leuker en relaxter om te lopen. Daarnaast zie ik ook een hoop ouderen die genieten van de natuur.
- Ik woon vlak bij Bentwoud en loop daar vaak hard of ga lekker stuk fietsen. Andere parken bezoek ik ook bijvoorbeeld om te vissen.
- Ik woon vlak bij de Noord Aa en maak regelmatig een wandeling of fietstocht hier. Ook het strand heb ik regelmatig bezocht.
- Ik woon zelf aan een perfect onderhouden park. Het Zoetermeer Zoemt initiatief vind ik ook erg goed.
- Ik woon zelf dicht bij Noord Aa gebied, groen heeft positief effect op de meeste mensen, lopen, fietsen, skeeleren, in combinatie zitplekken.

- In coronatijd ontdekt samen met nog veel meer Zoetermeeders hoe mooi onze parken zijn, ook de nieuwe Driemanspolder is een wandeling waard. Maar ook buiten de parken om oogt Zoetermeer groen. Wij houden daarvan.
- In de hele omgeving zeer leuk om tegen natuurgebieden aan te zitten en er te wandelen.
- In de rotondes mooi onderhouden planten/bloemen.
- In het park achter ons huis erg prettig
- In mijn wijk, Meerzicht. De groene omgeving, het kleine parkje achter mijn huis, het Westerpark, al fietsend naar Rokkeveen, het enorm mooie park daar. De Noord Aa en zijn groene omgeving, het groen bij de skibaan en de paardjes en schapen waar je tussendoor fietst. Echt geweldig! Geweldig, maar wel pas opgemerkt toen ik hier kwam wonen. De rondweg (Amerikaweg, Europaweg, Australiëweg) en vooral, de buitenkant van het winkelcentrum (Nederlandlaan, Amsterdamstraat en de Luxemburglaan) zijn geen reclame voor Zoetermeer. Deze straten waren voor mij de binnenkomst en 1e kennismaking met Zoetermeer. Een reden om te denken dat ik hier nooit zou willen wonen, zo lelijk vond ik het.
- In Rokkeveen is veel groen qua bomen en parken en weiland buiten aan de rand van de wijk. Fantastisch!
- In Seghwaert, meestal met wandelen richting het Noord Aa.
- In tuinen en bos in directe omgeving. Fraaie bloesem of bos om hutten te bouwen met kids. Speelbos komen we graag. Of in de andere parken van Zoetermeer.
- Ja en nee. Het onderhoud van het gras wordt altijd om 7:00 gedaan. Dit mag best wat later. En de rest van de overhangende bomen die de zon tegen houden en over het fietspad hangen wordt niks aan gedaan.
- Ja in de (voor) tuinen.
- Ja super! Hoe meer hoe beter!
- Jammer dat er, volwassenen/jeugd, zijn die dit niet waarderen en etensresten, papier en ander vuil deponeren waar het niet hoort (naast de containers, smoes "heb geen muntje gehad").
- Jammer van de fontein hier op de vijverhoek geeft op sommige woonlagen een grote weerkaatsende geluidsoverlast.
- Jammer veel zwerfvuil.
- Licht veel vuil tussen van mensen die langslopen wordt door bewoners zelf ook zwerfvuil uit eigen omgeving opgeruimd maar als de heggen van de gemeente niet gesnoeid worden, ga ik er niet tussen kruipen om rommel van anderen op te ruimen. Erger sinds de scholen weer open zijn.
- Maar de gemeente doet slecht onderhoud. Het is dikwijls een grote wildernis. De gemeente houdt nog niet eens de looppaden vrij.
- Mag altijd meer :).
- Meer bomen in de stad geeft meer zuurstof.
- Meer buurtgroen op veel locaties in de omgeving.
- Meer natuur is goed voor insecten en bijen en ik hou van natuur.
- Meerzicht, heerlijk om met de hond te wandelen.
- Men laat zeer veel gras en brandnetels berenklauw over de loop en fiets paden groeien. Dat is een beetje overdreven het hele jaar door. De paden zijn niet doorgankelijk. En honden poepen hierdoor op het pad.
- Met het maken van groene zones voor vogels en dieren.
- Met name het Bentwoud is interessant. Op twee staat De Balij, gevolgd door Noord Aa.
- Minder grasland in de gemeente, meer bos/struiken laten groeien.
- Mits deze geen overlast veroorzaakt voor betrokkenen.
- Mooi park met leuke hertjes, zwanen, eenden.
- Mooie bloemperken.
- Mooie gebieden om te wandelen op veel plekken in Zoetermeer.

- Mooie groenstroken en parken. Het nieuwe maaibeleid zorgt ook voor meer kleur, sfeer en biodiversiteit.
- Nabij ons huis is het Binnenpark. Een flink gedeelte is voor een uitlaatplek. Maar er ligt zoveel poep dat je er eigenlijk niet normaal kan wandelen. Wanneer mijn dochter over het gras loopt is het met 2 tellen bingo (vieze schoenen), maar vooral de lucht die er op warmere dagen hangt door de hondenpoep is echt heel erg!
- Natuur heeft een scheppend vermogen.
- Natuur kan beter. En wat verwilderde stukken mag ook i.p.v. perfect strak. En soms worden bomen te groot vervang ze dan.
- Natuurtuin voor de kinderen om te spelen / ravotten.
- Natuurtuin Westerpark, Buytenpark.
- Netjes en schoon.
- Niet alles in één keer maaien maar stroken/stukken daarnaast laten groeien. Lange stroken als verbinding laten: zodat insecten veilig verder kunnen.
- Noord Aa en omgeving, de rust en wilde dieren.
- Noord Aa, Buytenpark.
- Noord Aa, Westerpark etc. Wandelen met honden mag meer gefaciliteerd worden, meer vrije gebieden.
- Om goedkoper klaar te zijn en geen onderhoud te plegen als gemeente vind ik geen stadsnatuur. Het ziet er niet uit! Geen reclame voor de stad! Hoge bermen waardoor geen goed verkeersoverzicht. En slordige heggen die veel te breed en te hoog worden omdat de frequentie afneemt waardoor ieder jaar breder en hoger.
- Omgeving Kerketuinen en boerderij; vijver.
- Onderhoud buurtgroen aan de binnenpaden moet beter.
- Onderhoud van gemeente valt tegen.
- Onkruid groeit achter mijn tuin lekker door en wordt maximaal 2x per jaar gemaaid, maar volgens mij maar 1x per jaar, waardoor mijn tuin niet onkruid vrij te krijgen is en ik jaren geleden besloten heb om dan de tuin maar helemaal te betegelen. Vooral brandnetels groeien vaak ver over het voetpad heen richting stadshart vanuit Buytenwegh waardoor je steeds moet uitwijken het fietspad op.
- Oosterheem, Bentwoud en Heempark.
- Op sommige plekken is het een ware plaag.
- Oude dorp is een relatief groene buurt. We waarderen zeer de stadsnatuur in de buurt. Het zorgt voor rust en koelte in de zomer. Tevens heerlijk om de vogels te horen fluiten.
- Overal, maar vooral bij de ring aan parken rondom de stad.
- Overlast van bomen.
- Overlast van ganzen. Herrie en vieze kak.
- Park de Wijdse weide is een klein maar leuk parkje. Een mooie waterplas, bomen, struiken en leuke wandelpaadjes.
- Park naast Oosterheem winkelcentrum, Bentwoud.
- Park Rokkeveen. Balijbos.
- Park voor onze deur. Wandelen we dagelijks in.
- Parken zijn leuk, maar wel jammer dat het 's avonds/ 's nachts vaak verzamelplekken zijn van luidruchtige jongeren. Hier zou meer op gehandhaafd mogen worden.
- Parkjes. Mooie buitengebieden Buytenpark, Balijbos, Bentwoud.
- Perk voor de deur en tuin.
- Plantsoen bij de Bijdorplaan. Mag wel verfraaid worden (meer bomen en planten / prullenbakken).
- Ratten uit Wilhelminapark komen in onze tuinen. Rattenverdelging nodig. Groen erg slordig.
- Richting de Bossenbuurt, Westerpark etc.
- Rokkeveen prachtige parken.

- Rondom de Noordhovense Plas.
- Rondom woning. Parken.
- Schapenwei in de buurt.
- Seghwaert. Fietspaden en wegen mogen hiervan meer en beter worden gescheiden.
- Slecht onderhoud.
- Soms maar het onderhoud van groen is in mijn wijk Meerzicht in de afgelopen twee jaar niks gedaan en die bosje wat jullie hebben gezet is een bron voor ongedierte.
- Stad ziet er lelijk uit met verwaarloosde plantsoenen en bermes.
- Stadsnatuur brengt wat meer levendigheid in de leefomgeving.
- Stadsnatuur geeft soms een indruk dat onderhoud niet nodig is. Dat stoort me. Vooral als ineens de maaier alles wegmaait of zoals bij ons in straat. In aanloop voor de te komen werkzaamheden wordt er een stukje gemeentegroen gerooid; er groeit van alles op, vooral 'onkruid'. Dat wordt platgeslagen door de hovenier. Vervolgens staat het weer vol. Voor hoelang? Had dan het rooien achterwege gelaten, dat zag er verzorgder uit en hadden we nu van de najaarskleuren van de krent kunnen genieten.
- Stadsnatuur is belangrijk voor milieu en de komende generaties.
- Stadsnatuur is mooi initiatief, echter onderhoud hoort er ook bij gemeente Zoetermeer, zie de eilandjes in de plas Galjoenkade / Fregatwerf. Onderhoud nul.
- Stadsnatuur is mooi, maar er komt nu wel heel veel onkruid (in Seghwaert).
- Stadsnatuur ontstaat niet altijd op de daarvoor bedoelde of gewenste plekken en wordt niet bijgehouden / onderhouden. Daardoor ontstaat er vaak een rommelig uitzicht, wat vaak uitnodigt voor het dumpen van afval en puin.
- Supermooi zoveel parken en wandelmogelijkheden. Misschien kan hier nog meer aan gedaan worden door vooral duidelijke kinderroutes.
- Te weinig.
- Uitzicht op veel groen en kleine stadsparkjes.
- Van Tuyllpark en rondom Plas van Poot.
- Vanuit mijn tuin heb ik zicht op de toppen van de bomen langs de Randstadrail, het geeft mij steeds weer het gevoel dat ik een huis in het bos heb. Voor mijn deur heb ik een openbare groenvoorziening, wat ik erg belangrijk vind voor mijn leefomgeving.
- Veel groen en bossen.
- Veel groen en in de lente/zomer gekleurde bloemen.
- Veel groen in de wijk. Verder veel parken. Top!
- Veel groen zorgt voor ontspanning.
- Veel groen. Bomen mogen gesnoeid worden.
- Veel hondenpoep!
- Veel plaatsen in Zoetermeer zijn beschaafde plaatsen zoals Noordhove en Noord Aa.
- Veel groen in de omgeving geeft rust.
- Verbod op stenen tuinen. Een tuin die volgepropt is met stoeptegels en baksten enz. moeten zorgen dat goede afwatering is en biodiversiteit.
- Vergroening, letterlijk, van een stad is altijd goed. Wij waarderen de stadsnatuur weldegelijk en mag zelfs worden uitgebreid met name rondom het wegennet rond het Stadshart.
- Vlinders, eenden, zwanen, kikkers. Allemaal gewaardeerd. Alleen loslopende katten geven enorm veel overlast in tuinen. Zorgen voor burenrudies en moorden vogeltjes en andere dieren. Waarom geen beperkingen voor katten om zonder toezicht op straat te lopen. Kattenbazen zouden eerder belasting dienen te betalen dan hondenbezitters aangezien honden niet dag en nacht onbeheerd buiten lopen en katten schade leveren aan de natuur.
- Vooral langs de autowegen. Ik vind het belangrijk dat er genoeg planten, bloemen, vlinders en bijen zijn.
- Wandel regelmatig in de parken.

- Wat ik niet waardeer: dat in Zoetermeer te snel en te veel bomen worden gekapt. En ook dat geen vervangende bomen worden teruggeplaatst.
- Wat mist is een prullenbak, dit gebrek zorgt toch voor meer zwerfafval. De verzorging van het groen zou beter kunnen, althans de oplevering na verzorging. Er ligt vaak snoeiafval of zand/aarde op de omgelegen voetpaden.
- Wat wel echt vervelend is, zijn de bomen die niet gesnoeid mogen worden waardoor alle auto's ondergekapt worden. Dit vindt onze buurt een groot punt.
- We hebben mooie parken. Ik ben best tevreden.
- We moeten de natuur eren, wij zijn onderdeel van de natuur, we staan er niet boven!
- We wonen achter het Bentwoud. Een mooi park, helemaal top!
- Wel: Het is prachtig om te zien hoe de natuur zich kan ontwikkelen. Niet: Omdat er veel meer pollen in de lucht komen (hooikoorts) opmerking: stadsnatuur moet niet de verkeersveiligheid in gevaar brengen, wat het soms nu wel doet bij bijvoorbeeld kruispunten.
- Westerpark en Driemanspolder is top! Veel mensen kunnen daar lekker wandelen en genieten van de natuur.
- Westerpark en groen in de woonwijk. Stadsnatuur maakt de stad gevoelsmatig rijker. Westerpark is heerlijk om te wandelen.
- Westerpark is een geweldig park voor familie, vrienden en kinderen. Het wordt gekenmerkt door frisse lucht, gras en bloemen.
- Westerpark is een schitterend park, waar ik zeker regelmatig wandel.
- Westerpark is prachtig, groenvoorziening in Meerzicht, nieuwe Driemanspolder top!
- Westerpark is prachtig.
- Westerpark top! Alleen in de bosjes bij het winkelcentrum leven erg veel ratten. Vervelend! Verder erg fijn dat er veel bomen staan tussen de bebouwing.
- Westerpark, Buytenpark en Nieuwe Driemanspolder, Balij. Heel belangrijk en fijn om te ontspannen.
- Westpark en Noord Aa.
- Wij wonen aan het park de weidse weide, heerlijk groen en de kinderen spelen er graag.
- Wij wonen bij het Balijebos op loopafstand, groot pluspunt voor de leefbaarheid, zeker afgelopen periode.
- Wij wonen met achtertuin in het Westerpark dus wij zien en horen veel vogels.
- Wijkpark Rokkeveen en Hoekstrapark geven je rust en een goed gevoel.
- Wijkparkje voor het huis. Wijkparken zijn als longen voor de stad. Tussen de bebouwing kunnen genieten van flora en fauna.
- Wil het graag, maar hangjeugd maakt het onprettig.
- Wilde bloemen middenberm planbaan langs de Noordhovense plas en Benthuizenplas.
- Wonen vlak naast het Westerpark, heel fijn. En fietsen vaak door de groengebieden rond Zoetermeer. Schitterend.
- Woon op twee minuten lopen van Bentwoud.
- Woon vlakbij het Hoekstrapark en fiets veel in de groenzoon & Balijbos.
- Worden gek van de wild groeiende bramen.
- Wordt niet onderhouden, ziet er niet uit.
- Wordt zeer slecht bijgehouden. Sinds de aanbesteding van groen onderhoud. Dus het is meer een oerwoud dan een mooie stadstuin.
- Zéér slecht onderhoud. Verwildering is geen stadsnatuur.
- Zegwaartseweg is vol met groen, lint, leuk.
- Zoetermeer is gelukkig een groene stad. Adoptiegroen is een mooi gegeven. Het groenonderhoud gaat wel eens mis omdat er te vroeg, te veel en verkeerd gemaaid wordt. Grasstroken tussen rijbanen inplanten met bolletjes in een zigzagpatroon is zeer onnatuurlijk. Mooi is dat er 15 km oever natuurvriendelijk wordt gemaakt.
- Zou best meer mogen maar het moet wel onderhouden worden en niet als bezuinigingsactie.

- Zou beter onderhouden moeten worden. Nu wordt er soms op verkeerde tijdstippen gemaaid waardoor planten zich niet voldoende uit kunnen zaaien. Ook staan er veel te veel hoge grassoorten tussen. Gevolg verdringing van bijvoorbeeld klaprozen. Door al deze grassen komt er veel uitzaai in de particuliere tuinen. Vervolgens verwijderen veel bewoners dit niet. Geeft een onverzorgde aanblik.
- Zoveel mogelijk dieren in de tuin wat mij betreft. Insecten, egels, kikkers.

Ervaart geen stadsnatuur

- Alleen maar dure huizen in plaats van natuur.
- Blij met het parkje in de buurt.
- Bomen op parkeerplaats scheiden hars af & ligt op daken van auto's, kappen die handel, meer parkeerplaatsen bouwen!
- Dat hebben we niet. Dan zou ik naar een park moeten.
- De bomen op de parkeerplaats waar de vogels in zitten waardoor je wekelijks met je auto naar de wasstraat kan.
- De natuur die er is bv van Tuylpark is vreselijk. Zowel het keerpunt als het DWD terreinen stralen een troosteloze situatie uit. En aangrenzend heb je het park. Echt triest. Ook in de wijk staan er veel te weinig bomen of struiken. De strook tussen Moezelstroom en Moldaustroom lijkt wel een dumpplaats.
- De omgeving nieuwe bewoners maken er van hun tuin een zootje van.
- De paar grasvelden die in mijn buurt zijn, wordt gebruikt als honden uitlaatplek.
- Een mooi park in de wijk geeft de gelegenheid om te wandelen en buiten te sporten.
- Er is wel groen. Maar een echt park is er niet.
- Er kunnen veel meer vrolijke planten en bloemen kunnen worden geplant voor de mens maar ook voor de insecten.
- Er zou best meer natuur mogen zijn.
- Frans Halsstraat is treurig en park Vernede is hopeloos.
- Genoeg parken in Zoetermeer!
- Groen wordt slecht onderhouden en gemeente reageert niet of nauwelijks om meldingen illegale stort in groen.
- Groenvoorziening is erg slecht. Op sommige plekkern is zelfs de verkeersveiligheid in gevaar.
- Heempark is te stads en te laag, geen gevoel dat je 'buiten' bent. Ook Bentwoud tussen Oosterheem en Benthuizen is meer een groot grasveld met struiken dan een 'buiten in de natuur'
- Het dorp biedt bijvoorbeeld wel parken, meer groen zou m.i. bijdragen aan een duurzame stad, land, wereld. Met de bouw van het nieuwe dorp wordt ook een groene strook gerealiseerd wat bijdraagt aan de stadsnatuur. Stadsnatuur en groen in algemene zin draagt bij aan het welzijn van de mens (wetenschappelijk bewezen). Persoonlijk vind ik het ook een belangrijk onderdeel in het opgroeien van de jeugd.
- Het oude dorp is achtergebleven kindje. De groenvoorziening is zeer slecht en [niet leesbaar] een racebaan.
- Ik let er erg weinig op.
- ik woon in het centrum en mis hier wel natuur.
- Ik woon tegen een park aan en wij hebben last van muizen en ratten. Ze lopen gewoon over straat.
- Ik zou graag meer leuke beplantingen en parkjes in de buurt willen. Wij hebben een stenen plein achter ons, daar zou een kleine pluktuin of boomgaarden van gemaakt mogen worden
- Moet meer groen komen.
- Mooi uitzicht, wandelen.
- Niet erg veel aanwezig, moeilijk om er dan een oordeel over te geven.

- Noord Aa is geweldig om te wandelen.
- Overlast meeuwen en ratten doordat men nog steeds overal brood neersmijt voor eenden terwijl brood niet eens goed is maar juist schadelijk voor eenden. Meer "niet voeren" borden, ook in andere wijken zoals Oosterheem.
- Stukje groen dat er aanwezig is wordt als hondentoilet gebruikt.
- Van Tuylpark niet te veel bomen zagen.
- Veel te weinig stadsnatuur.
- Veel tuinen in mijn straat zijn grotendeels betegeld, of er ligt kunstgras in. Handig voor de trampolines, zwembaden en ander vertier. Jammer dat het ten koste gaat van het groen.
- Voor onze woningen hebben we een strook monotone beplanting. Dit zou ik graag veranderd zien in een diversere beplanting die lager is dan de huidige bosschage en beter is voor de bijen.
- Vooralsnog worden braakliggende terreinen gewoon volgebouwd. Je zou daar ook spontane plant- en dierleven kunnen toestaan. Ik zie het eigenlijk alleen maar minder worden. Dat kan ook niet anders als je nog even 10.000 woningen overal tussen wil zetten. Zoetermeer is in de wijken wel groen maar niet natuurlijk.
- Weinig groen hier in mijn directe omgeving. Ik zou het wel prettig vinden.

Toelichtingen bij antwoord 'nee' bij vraag 'Bent u bereid een bijdrage te leveren aan de diversiteit van in het wild levende planten- en diersoorten in de stad, door uw tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten?'

- Aanvraag bij de gemeente leverde op dat er geen budget voor was.
- Adoptie groen / geen waardering door automobilisten en hondenliefhebbers.
- Allergisch voor dieren en planten.
- Balkon vind ik geen plaats voor biodiversiteit.
- Beetje lastig op een balkon.
- Ik ben te oud.
- Betaal al genoeg belasting.
- Bewoners van een flat kunnen beperkt hieraan meedoen.
- Dat kan ik niet betalen (maar ik zou het best willen).
- Dat kan niet, gezien mijn leeftijd.
- Door gezond omstandigheden.
- Er is nu een duivenplaag.
- Er staat te veel wind om iets op balkon te kunnen behouden.
- Flat, uitwerpselen vogels geeft overlast.
- Gaat moeilijk bij hoogbouw.
- Geen balkon of tuin.
- Geen balkon, tuin of dak beschikbaar.
- Geen financiële ruimte.
- Geen interesse.
- Geen tijd en kan niet tegen diersoorten.
- Geen tijd of ruimte.
- Geen tijd voor gedegen onderhoud aan dit groen.
- Geen tijd voor onderhoud. Niet goed de muren.
- Geen tijd.
- Geen tuin.
- Groen genoeg. Tegels wippen onzin!
- Heb dat een paar keer gedaan maar alles waait eraf.
- Heb een klein balkon.
- Heb geen tuin en durf het balkon niet te veel te belasten.
- Heb geen tuin of balkon helaas.

- Heb geen tuin.
- Heb ik geen zeggenschap over in huidige woning.
- Heb maar een klein balkonnetje, en geen groene vingers.
- Heb totaal geen groene vingers.
- Het gaat niet meer na ziekte.
- Het is moeilijk.
- Het is slecht voor de woning. Wanneer er te veel groen aan de muren groeit.
- Het is te veel werk om de tuin onkruid vrij te houden.
- Het leven wordt alleen maar duurder terwijl er niets meer binnenkomt.
- Ik ben gehandicapt en behoorlijk op leeftijd!
- Ik ben niet zo sterk meer.
- Ik daar te weinig tijd voor heb.
- Ik heb al een tuin, die na één regenbui al een enorme modderpoel wordt, waar het water niet weg kan. Ook vreselijk veel last van slakken, kikkers en ander ongedierte.
- Ik heb daar geen mogelijkheid voor rond mijn woning.
- Ik heb een kleine tuin en wil die vooral onderhoudsarm maken.
- Ik heb een zeer klein balkon. Wil ik daar kunnen zitten, dan past er geen plant op.
- Ik heb geen privétuin; heb ook geen tijd om er in te verdiepen.
- Ik heb geen tijd.
- Ik heb geen tuin of balkon en woon in een huurwoning dus dak en muren zijn van de woningcorporatie.
- Ik hou er niet van om met mijn handen in de aarde of grond te zitten.
- Ik hou niet van tuinieren.
- Ik houd het groen, maar in mijn tuin wil ik zitten vind het vooral belangrijk dat mensen geen afval weggooien in de natuur.
- Ik kan een kleine bijdrage leveren, maar niet zo groen mogelijk.
- Ik moet dan eerst overtuigd worden van het nut ervan.
- Ik vind dat onbelangrijk.
- Ik wil zonnepanelen gaan plaatsen op mijn woning en heb wel grote potten met planten en stroken gras in mijn tuin.
- Ik woon in appartement heb reuma.
- Ik woon in bij mijn ouders.
- Ik woon in een flat.
- Ik woon in een wooncomplex.
- In tuin (terras) verder niet i.v.m. leeftijd.
- Is niet aan mij maar aan de gemeente.
- Klein balkon, daar staan planten!
- Klein overdekt balkon, waar vaste planten negen van de tien keer de winter niet overleven.
- Kleine tuin, weinig mogelijkheden.
- Laat ik mij niet over uit.
- Mijn leeftijd.
- Mijn mobiliteit-beperking is ernstig (polyneuropathie).
- Mijn vrouw is mijn mantelzorger.
- Min situatie leent zich er niet voor.
- Minder valide.
- Mobiel niet in staat dit te doen.
- Nee, want de tijd en budget is er niet voor.
- Neemt te veel tijd in beslag.
- Niet mogelijk wonen te hoog met te weinig zon en te veel wind, niks groeit er hier.
- Op mijn balkon is dat niet mogelijk i.v.m. met te veel wind.

- Op mijn leeftijd 68 zijn er vast jongeren die mijn plek willen innemen.
- Taak gemeente. We betalen belasting zodat gemeente dit professioneel en doordacht kan uitvoeren.
- Te druk.
- Te klein balkon.
- Te oud om de tuin te onderhouden.
- Te oud.
- Te veel zon op balkon in zomer.
- Tijdgebrek.
- Trekt ongedierte aan bijvoorbeeld muizen.
- Tuin moet functioneel blijven. Geen bos met vliegen erin.
- Voer vogels heb een groentetuin en egelhok.
- We hebben een groentetuin en wonen in een zeer groene buurt.
- Weinig mogelijkheden.
- Wij hebben een groot stuk groen voor de deur.
- Wij zijn erg vaak weg.
- Woon in appartement, geen zeggenschap over groen.
- Woon in een flat en m'n lichaam laat dat niet toe.
- Woonachtig in appartementencomplex Spazio. Geen mogelijkheden om e.e.a. te doen.
- Zie het nut niet.
- Zou ik niet meer kunnen.

Toelichtingen bij antwoord 'nee' op de vraag: Bent u bereidt een bijdrage te leveren aan de diversiteit van in het wild levende planten- en diersoorten in de stad, door uw tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten?

- Aanvraag bij de gemeente leverde op dat er geen budget voor was.
- Adoptie groen / geen waardering door automobilisten en hondenliefhebbers.
- Allergisch voor dieren en planten.
- Balkon vind ik geen plaats voor biodiversiteit.
- Beetje lastig op een balkon
- Ben te oud.
- Betaal al genoeg belasting.
- Bewoners van een flat kunnen beperkt hieraan meedoen.
- Dat kan ik niet betalen (maar ik zou het best willen).
- Dat kan niet, gezien mijn leeftijd.
- Door gezond omstandigheden.
- Er is nu een duivenplaag.
- Er staat te veel wind om iets op balkon te kunnen behouden.
- Flat, uitwerpselen vogels geeft overlast.
- Gaat moeilijk bij hoogbouw.
- Geen balkon of tuin.
- Geen balkon, tuin of dak beschikbaar.
- Geen financiële ruimte.
- Geen geld voor deze activiteiten want ik betaal veel gemeentelijke belastingen.
- Geen interesse.
- Geen tijd en kan niet tegen diersoorten.
- Geen tijd of ruimte.
- Geen tijd voor gedegen onderhoud aan dit groen.
- Geen tijd voor onderhoud. Niet goed de muren.
- Geen tijd.
- Geen tuin.

- Groen genoeg. Tegels wippen onzin!
- Heb dat een paar keer gedaan maar alles waait eraf.
- Heb een klein balkon.
- Heb geen tuin en durf het balkon niet te veel te belasten.
- heb geen tuin of balkon, helaas.
- Heb geen tuin.
- Heb ik geen zeggenschap over in huidige woning.
- Heb maar een klein balkonnetje, en geen groene vingers.
- Heb totaal geen groene vingers.
- Het gaat niet meer na ziekte.
- Het is moeilijk.
- Het is slecht voor de woning, wanneer er te veel groen aan de muren groeit.
- Het is te veel werk om de tuin onkruid vrij te houden.
- Het leven wordt alleen maar duurder terwijl er niets meer binnenkomt.
- Ik ben gehandicapt en behoorlijk op leeftijd!
- Ik ben niet zo sterk meer.
- Ik daar te weinig tijd voor heb.
- ik heb daar geen mogelijkheid voor rond mijn woning.
- Ik heb een kleine tuin en wil die vooral onderhoudsarm maken.
- Ik heb een zeer klein balkon. Wil ik daar kunnen zitten, dan past er geen plant op.
- ik heb geen privétuin; heb ook geen tijd om er in te verdiepen.
- ik heb geen tijd.
- Ik heb geen tuin of balkon en woon in een huurwoning dus dak en muren zijn van de woningcorporatie.
- Ik hou er niet van om met mijn handen in de aarde of grond te zitten.
- Ik hou niet van tuinieren.
- Ik houd het groen groen, maar in mijn tuin wil ik zitten. Ik vind het vooral belangrijk dat mensen geen afval weggooien in de natuur.
- Ik kan een kleine bijdrage leveren, maar niet zo groen mogelijk.
- Ik moet dan eerst overtuigd worden van het nut ervan.
- Ik vind dat onbelangrijk.
- Ik wil zonnepanelen gaan plaatsen op mijn woning en heb wel grote potten met planten en stroken gras in mijn tuin.
- Ik woon in appartement heb reuma.
- Ik woon in bij mijn ouders.
- Ik woon in een flat.
- Ik woon in een wooncomplex.
- In tuin (terras) verder niet i.v.m. leeftijd.
- Is niet aan mij maar aan de gemeente.
- Klein balkon, daar staan planten!
- Klein overdekt balkon, waar vaste planten 9 van de 10 keer de winter niet overleven.
- Kleine tuin / weinig mogelijkheden.
- Laat ik mij niet over uit.
- Mijn leeftijd.
- Mijn mobiliteit-beperking is ernstig (polyneuropathie).
- Mijn vrouw is mijn mantelzorger.
- Min situatie leent zich er niet voor.
- Minder valide.
- Mobiel niet in staat dit te doen.
- Neemt te veel tijd in beslag.

- Op mijn balkon is dat niet mogelijk i.v.m. met te veel wind.
- Op mijn leeftijd 68 zijn er vast jongeren die mijn plek willen innemen.
- Planten en houden van bloemen / groen in tuin.
- Taak gemeente. We betalen belasting zodat gemeente dit professioneel en doordacht kan uitvoeren.
- Te druk.
- Te klein balkon.
- Te oud om de tuin te onderhouden.
- Te oud.
- Teveel zon op balkon in zomer.
- Tijd en budget er niet voor.
- Tijdgebrek.
- Trekt ongedierte aan bijvoorbeeld muizen.
- Tuin moet functioneel blijven. Geen bos met vliegen erin.
- We wonen te hoog met te weinig zon en te veel wind niks groeit er hier.
- Weinig mogelijkheden.
- Wij hebben een groot stuk groen voor de deur.
- Wij zijn erg vaak weg.
- Woon in appartement, geen zeggenschap over groen.
- Woon in een flat en m'n lichaam laat dat niet toe.
- Woonachtig in appartementencomplex. Geen mogelijkheden om e.e.a. te doen
- Zie het nut niet.